

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński

w sprawie **J. H.**
skazanego za czyn z art. 177 § 2 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 18 kwietnia 2024 r.
wniosku obrońcy skazanego
w przedmiocie wyłączenia sędziego
na podstawie art. 41a k.p.k.

p o s t a n o w i ł

pozostawić wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego wniósł o wyłączenie od rozpoznania sprawy III KK 169/23 Sędziego Ryszarda Witkowskiego, powołując jako podstawę żądania, art. 41 k.p.k., i wskazując w uzasadnieniu na okoliczności związane z powołaniem Sędziego, któremu sprawa została przydzielona na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego oraz okoliczności objęcia przez tego sędziego stanowiska w Izbie Karnej. We wniosku obrońca nie wskazuje, że w kasacji miałyby być podniesione zarzuty oparte na bezwzględnej przyczynie odwoławczej, które dotyczyć miałyby składu sądu rozpoznającego sprawę w postępowaniu odwoławczym albo chociażby w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji.

Wniosek w aktualnym stanie procesowym należy uznać jednak za niedopuszczalny, co skutkowało pozostawieniem go bez rozpoznania.

Wskazać, że zgodnie z treścią art. 29 § 5 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. 2021, poz. 1904) – dalej: u.SN, wprowadzonego nowelizacją z 9 czerwca 2022 r. (Dz. U. poz. 1259) dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7 (a więc strony postępowania w przedmiocie rozpoznania środka zaskarżenia), jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Z treści art. 41 § 1 k.p.k., na który powołuje się wnioskujący wynika z kolei, że sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności w danej sprawie.

Obie przytoczone regulacje mają niewątpliwie zapewnić orzekanie w sprawie przez sędziego, także sędziego Sądu Najwyższego, przy zachowaniu standardu bezstronności, co wynika zarówno z art. 41 § 1 k.p.k., jak i art. 29 § 5 u.SN oraz niezawisłości, na co wskazuje art. 29 § 5 u.SN.

Art. 29 § 5 uSN jest przepisem późniejszym wobec art. 41 § 1 k.p.k. i przewiduje szczególne postępowanie, którego przedmiotem jest właśnie badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu. Zakres przedmiotowy art. 29 § 5 uSN jest niewątpliwie węższy od art. 41 § 1 k.p.k., gdyż ogranicza się do możliwości weryfikacji wymogów bezstronności i niezawisłości sędziego Sądu Najwyższego w kontekście przewidzianych w nim kryteriów, a więc między innymi okoliczności towarzyszących jego powołaniu, będących zarazem przedmiotem wniosku.

Porównanie regulacji art. 29 § 5 u.SN i art. 41 § 1 k.p.k. prowadzi do konkluzji, że ten pierwszy przepis ma charakter szczególny względem drugiego. Wynika to po pierwsze z faktu, że jest przepisem o charakterze mieszanym –

ustrojowo-procesowym, mającym zastosowanie do sędziów Sądu Najwyższego, podczas gdy art. 41 § 1 k.p.k. ma charakter wyłącznie procesowy i ma zastosowanie do wszystkich sędziów orzekających na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Konsekwencją takiej wykładni art. 29 § 5 uSN i art. 41 § 1 k.p.k. jest niedopuszczalność zastosowania tego ostatniego przepisu w sytuacji, kiedy z treści wniosku o wyłączenie sędziego wynika, że dotyczy on okoliczności przewidzianych w art. 29 § 5 uSN, a tak właśnie jest w niniejszej sprawie.

Z tych względów wniosek obrońcy, jako niedopuszczalny, Sąd Najwyższy pozostawił bez rozpoznania.

[J.J.]

[ms]

